

Р Е Ш Е Н И Е

№ 206

гр. София, 15.07.2020 г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Върховен касационен съд на Република България, Второ наказателно отделение, в публично заседание на двадесет и осми октомври две хиляди и деветнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЕЛЕНА АВДЕВА

ЧЛЕНОВЕ: БИЛЯНА ЧОЧЕВА

ЖАНИНА НАЧЕВА

при секретаря Илияна Рангелова и в присъствието на прокурора Мария Михайлова изслуша докладваното от съдия ЧОЧЕВА наказателно дело № 795 по описа за 2019 г. и за да се произнесе взе пред вид следното:

Касационното производство е образувано по протест на прокурор от Апелативна прокуратура – София и жалба от повереника на частния обвинител и граждански ищец Й. К. Г. (представяван от своята майка и законен представител В. И. Д.) – адв. В. Д., всички против въззивна присъда № 6/21.03.2019г. на Софийски апелативен съд, НО, 6-и състав, постановена по ВНОХД № 1249/2018 г., с която е била отменена изцяло присъда №18/18.05.2018 г. на Софийски окръжен съд по НОХД № 876/2016 г.

С първоинстанционната присъда подсъдимият М. Д. Т. е бил признат за виновен в извършването на две престъпления в реална съвкупност, както следва:

- по чл. 116, ал. 1, т. 6, вр. чл. 115 от НК за това, че на 20.05.2014г., около 22.05 часа, в [населено място], С. област, на кръстовището на [улица]и [улица]по начин (произвел седем изстрела с автоматично огнестрелно оръжие в населено и оживено място) и със средство (автоматично дългоцевно огнестрелно оръжие с нарезна цев - АК кал. 7, 62 мм.), опасни за живота на

мнозина, умишлено умъртвил К. Л. Г. (чрез произвеждане на шест изстрела в различни части на тялото му, като смъртта е настъпила вследствие наранявания на главата, гръдния кош и дясната ръка, причинили несъвместими с живота наранявания на вътрешни органи- мозък, сърце, бял дроб), поради което и във вр. с чл.54 от НК му е било наложено наказание лишаване от свобода за срок от 18 години.

- по чл. 339, ал. 1 от НК за това, че на 20.05.2014г., в [населено място], С. област, държал огнестрелно оръжие (дългоцевно огнестрелно оръжие с нарезна цев - автомат конструкция „К.“, кал. 7,62 мм.) и боеприпаси (7 броя патрони 7, 62 мм.), предназначени за стрелба с „АК-47“, без да има за това надлежно разрешение, поради което и във вр. с чл. 54 НК му е било наложено наказание лишаване от свобода за срок от 6 години.

На основание чл. 23, ал. 1 от НК му е било определено да изтърпи общо най-тежко наказание лишаване от свобода за срок от 18 години при първоначален „строг“ режим на основание чл. 57, ал. 1, т. 2, б.„а“ и „в“ от ЗИНЗС.

На основание чл. 24 от НК размерът на общото наказание е бил увеличен с две години, като му е било определено и наложено окончателно наказание в размер на 20 години лишаване от свобода, което да изтърпи при първоначален „строг“ режим, на основание чл. 57, ал. 1, т. 2, б. „а“ и „в“ от ЗИНЗС.

На основание чл. 59, ал. 1, т. 1 и 2 от НК е било приспаднато задържането му под стража за периода от 25.09.2014 г. до 17.11.2015 г., както и под домашен арест за периода от 17.11.2015 г. до 19.02.2016 г.

На основание чл. 68, ал. 1 от НК е било постановено подсъдимият да изтърпи отделно наложеното му наказание по НОХД № 23578/ 2011 г. по описа на СРС, а именно лишаване от свобода за срок от 11 месеца при първоначален „строг“ режим, на основание чл. 57, ал. 1, т. 2, б.„в“ от ЗИНЗС.

Подсъдимият М. Д. Т. е бил осъден да заплати на малолетния гражданския ищец Й. К. Г., чрез законния му представител В. И. Д., обезщетение за причинени неимуществени вреди от престъпното деяние в размер на 200 000 лева, ведно със законната лихва от 20.05.2014 г., до окончателното изплащане, като в останалата част до размера от 250 000 лв. искът е бил отхвърлен като неоснователен.

С първоинстанционната присъда Софийският окръжен съд се е произнесъл по веществените доказателства, както и направените по делото разноси, които е присъдил в тежест на подсъдимия.

С въззивната присъда, предмет на настоящата касационна проверка, Софийският апелативен съд е отменил първоинстанционната присъда и вместо нея е постановил нова, с която подсъдимият Т. е бил признат за невиновен и оправдан по повдигнатите му обвинения за престъпления по чл. 116, ал. 1, т. 6 от НК и по чл. 339, ал. 1 от НК. Със същата присъда е бил отхвърлен като неоснователен и предявения срещу подсъдимия граждански иск. Разноските по обвинението са постановени за сметка на държавата, а тези по гражданския иск – за сметка на гражданския ищец.

В касационния протест и допълнението към него, поддържани в с. з. пред ВКС от прокурора при ВКП, се изтъкват доводи, съотнесими към касационните основания по чл. 348 ал. 1, т. 1 и 2 от НПК. Изразява се несъгласие с направените от въззивния съд изводи за недоказаност на авторството на деянията, които според прокурора са вследствие на избирателен, фрагментарен, превратен и едностранчив доказателствен анализ в нарушение на чл. 107, ал. 5, чл. 13, ал. 1 и чл. 14, ал. 1 и 2 от НПК. Претендира се отмяна на въззивната оправдателна присъда и връщане на делото за ново разглеждане на Софийския апелативен съд.

В касационната жалба и допълнението към нея, подадени от повереника на частния обвинител и граждански ищец, поддържани пред ВКС от адв. Д., също са развити съображения, сочещи на касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и 2 от НПК. Акцентира се, че при определяне кръга на установените фактически положения и при тяхната преценка са били нарушени изискванията за обективност, всеостранност и пълнота, гарантиращи принципа, визиран в чл. 14 от НПК. Твърди се несъответствие на въззивния акт с изискванията на чл. 339, ал. 3, във вр. с чл. 305, ал. 3 от НПК. Според касатора, невярната оценка на доказателствата е довела до незаконосъобразно оправдаване на подсъдимия и отхвърляне на гражданската претенция. Поради това се иска отмяна на въззивния съдебен акт и връщане на делото за ново разглеждане на въззивната инстанция.

Подсъдимият М. Т. се явява в съдебно заседание пред ВКС, като лично и чрез упълномощения си защитник - адв. Н. Ш., изразява несъгласие с доводите

по протеста и касационната жалба, като настоява за отхвърлянето им като неоснователни. Представя се и писмено възражение с подробна аргументация.

В последната си дума подсъдимият моли присъдата на САС да бъде оставена в сила.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка на атакувания съдебен акт в пределите по чл. 347, ал. 1 от НПК, намери следното:

Касационният протест и касационната жалба на частния обвинител и граждански ищец са неоснователни.

Както в протеста, така и в жалбата на частното обвинение са застъпени сходни аргументи, поради което ВКС намира, че следва да бъдат разгледани съвместно. Съществените възражения се свеждат до несъгласие с направената от въззивния съд преоценка на доказателствената тежест и значение на показанията на анонимен свидетел № 1. Според обвинението той е осигурявал връзката на подсъдимия с мястото на престъплението – лично е видял и впоследствие е разpoznал Т. като извършителя на убийството на пострадалия Г., посочвайки освен данни за неговия ръст, телосложение и лице, така и характерен белег на тичането му, свързано с негова предходна травма, а такъв бил възприет и останалите двама очевидци на деянието. Тезата за авторството се доказвала и от неоправдано игнорираните показания на св. Е., Г. и С., които са осигурявали връзка между подсъдимия, оставил на съхранение в автоморга „Д. П.“ в началото на 2012 г. АК, кал. 7, 62 мм., който по-късно прибрал и използваното оръжие при убийството на 20.05.2014 г., доколкото е била установена идентичност на предадени от св. Г. през 2012 г. проектили за изследване в НИКК и намерените на местопрестъплението. Според касаторите, констатираните от САС противоречия между двамата явни свидетели - Л. и А. и анонимният относно описанието на извършителя били несъществени и се дължали на различните възможности за възприемане и възпроизвеждане на видяното, като по отношение на особената походка нямало такива. Излагат се и възражения срещу кредитиране показанията на св. А., според който анонимният свидетел не е могъл да се прикрие зад сочения

от него автомобил, нито да наблюдава белезите на извършителя поради слабата осветеност в този район. В тази насока е изтъкван и незаконосъобразен отказ показанията в тази им част да бъдат проверени чрез поискани за разпит свидетели от държавното (Д. А., изготвил докладна записка на л. 74, том 2 от ДП за установените в района автомобили) и частното обвинение (Я. А. – син на св. А., управлявал по това време джип М., зад който анонимният свидетел твърдял, че се е скрил). В обобщение – именно поради неправилната оценка на горепосочените доказателствени източници въззивният съд е оправдал подсъдимия, приемайки за недоказано авторството му за инкриминираните две престъпления, както и отхвърляйки предявения срещу него граждански иск.

ВКС намира, че доводите за допуснати процесуални нарушения, свързани с оценката на доказателствата, довели до неправилно приложение на закона поради оправдаването на подсъдимия Т., са изцяло неоснователни. Всъщност, изтъкнатите в протеста и касационната жалба аргументи, с които са мотивирани основанията по чл. 348, ал. 1, т. 1 и 2 от НПК, явно касаят обосноваването на съдебния акт и/или непълнота на доказателствата, които не са касационни основания. Изразеното несъгласие с интерпретацията на доказателствените източници и направените въз основа на тях изводи за отсъствие на достатъчно убедителни доказателства, които да подкрепят обвинителната теза, не държи сметка, че тази дейност е изцяло в правомощията на инстанциите по същество и не подлежи на касационен контрол, освен ако убеждението им (в случая на въззивната) е опорочено поради реализирани конкретни процесуални нарушения, каквито в настоящия случай липсват.

За да оправдае подсъдимия Т. по двете му повдигнати обвинения въззивният съд ясно е заявил убеждението си, че не е преодоляна бариерата за осъждане по чл. 303, ал. 2 от НПК, като то не е произволно, а се базира на обективна, последователна и внимателна оценка на ангажираните в процеса доказателствени материали. Без съмнение е, че показанията на анонимния свидетел № 1 са имали съществено значение относно изводите за авторството на деянието, доколкото единствено той е съобщавал данни за конкретни белези на лицето на извършителя, които е успял да възприеме, докато се е прикривал зад паркиран автомобил на улицата в посоката му на оттегляне и

въз основа на които впоследствие е идентифицирал подсъдимия Т.. В хода на въззивното производство решаващият съд е извършил внимателна проверка на показанията му, като е допуснал неговия преразпит, а в мотивите си е анализирал подробно всички противоречия с възприятията на другите двама явни свидетели (Л. и А.), които са били налични от началото на наказателното производство – относно ръста и телосложението на стрелеца – висок и слаб (за разлика от соченото от анонимния свидетел – набит и по-якичък), невъзможността за възприемане на лицеви белези поради нахлупена шапка с козирка и дори маска, наред със слабата осветеността в района на местопрестъплението (което пък не е пречело на анонимния свидетел да възприема конкретни белези на извършителя). Доколкото анонимният свидетел е твърдял, че е наблюдавал стрелеца прикрит зад конкретен автомобил (собственост на зъболекаря А.), като е имало не само улично осветление, но и такова от къщата му, въззивният съд е извършил допълнителна проверка дали това е било възможно, като е допуснал разпит на св. А.. При анализа на показанията му ясно е заявил поради какви причини отдава доверие на заявленията на този свидетел, че джипът, управляван от сина му, все още не е бил паркиран пред дома им към момента на убийството, както и защо не се възприемат показанията на анонимния свидетел за добра осветеност в посоката на оттегляне на извършителя. Тези изводи на въззивния съд са били аргументирани и с данни от протокола за оглед, както и за следствен експеримент, които са потвърдили заявленията на св. А. за отдалеченост на уличните лампи от неговата къща на около 25 м. Противно на изложеното в протеста, не е допуснато процесуално нарушение с отказа на въззивната инстанция да допусне разпит на полицаия Д. А., изготвил докладна записка (на л. 74, том 2 от ДП) с оглед проверка показанията на св. А. за разположените автомобили към момента на деянието. Направеното искане е било отхвърлено с надлежна аргументация в с. з. на 21.03.2019 г. (л. 167-168 от ВНОХД), доколкото констатациите в докладната са касаели по-късен момент (около времето на огледа, който съобразно приложения по делото протокол е започнал към 01.05 ч., а деянието е било извършено около 22 ч.). По делото не се открива искане на частното обвинение за разпит на св. Я. А. (син на св. Г. А.) за установяване на точния час на прибирането му в [населено място] и паркиране на автомобила, поради което и ВКС не намира за нужно да го

обсъжда, особено с оглед констатациите на САС за колебанията на анонимния свидетел зад чий точно автомобил всъщност се е прикрил.

В мотивите си въззивният съд подробно е изследвал и възможността анонимният свидетел и явните очевидци да са наблюдавали една и съща или сходна особеност на хода на оттеглящия се стрелец, която да е съотносима към особеност на походката при подсъдимия, дължаща се на предходна травма, получена при автомобилна катастрофа. И по този въпрос съображенията му са последователни и изчерпателни, за да не възприеме обвинителната теза за идентичност между наблюдавано подскачане на извършителя и вероятно подклякане/подскачане при подсъдимия, каквото не е било установено по обективен начин.

САС е отделил сериозно внимание и на тезата за връзка на подсъдимия с оръжието, с което е бил прострелян пострадалия, която е останала доказателствено неподкрепена. Последователно е открил не само противоречията в показанията на св. С. и Г., съпоставени и с тези на св. Е. – относно оставен от подсъдимия сак с оръжие АК на съхранение в моргата, неговото прострелване и последващо връщане през 2012 г., но и е констатирал липсата на каквито и да са доказателства възможният един проектил (за който е имало споменаване в показанията на св. С. и Г.) да е бил един от онези, които са попаднали в неустановено „гражданско лице“ в [населено място], което от своя страна да го е предало на оперативен източник на св. Н. Г. (по това време директор на ОДМВР-С.), за да може и самият той да го предаде за изследване в НИКК (наред с множество други куршуми, гилзи и проектили от различни оръжия). Всъщност, по всички тези въпроси въззивният съд е провел задълбочено изследване, в резултат на което и е достигнал до извода за липсата на достатъчно и убедителни доказателства за авторството на престъпленията, в които Т. е бил обвинен.

С оглед изложеното не могат да бъдат споделени доводите в касационния протест и касационната жалба за процесуални пороци при проверката и оценката на доказателствените материали с обвинително значение, които да са довели до незаконосъобразно оправдаване на подсъдимия. В тази връзка следва да бъде припомнено, че преценките както за достоверността и надеждността на доказателствените източници, така и за тяхната достатъчност да обусловят един или друг извод, вкл. за липсата на

доказателствена основа за осъждане, е суверенно правомощие на решаващия съд, стига да е ясно по какъв начин това е било постигнато. Несъгласието на прокурора и частния обвинител се отнася до резултата от направената въз основа на доказателствата оценка, която е била извършена в съгласие с изискванията по чл. 13, 14 и 107, ал. 5 от НПК. Не се наблюдават и сочените в касационната жалба нарушения на правилата на чл.339, ал.3, във вр. с чл. 305, ал. 3 от НПК. Мотивите съдържат ясна информация за приетите факти и доказателствените материали, от които са били изведени след открояване и надлежна оценка на противоречията в тях, при излагане на конкретни съображения в кои части едни от тях се кредитират, а други отхвърлят.

Предвид изложените съображения, настоящият съдебен състав намери, че не са налице сочените касационни основания и въззивната присъда следва да бъде оставена в сила.

С оглед изложеното и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК, Върховният касационен съд, второ наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА въззивна присъда № 6/21.03.2019 г. на Софийски апелативен съд, НО, VI-ти състав, постановена по ВНОХД № 1249/2018 г.

Решението не подлежи на обжалване и протестиране.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.